

Ár 2010, mánudaginn 26. apríl, var fundur í kjararáði að Hverfisgötu 6a í Reykjavík haldinn af Guðrúnu Zoëga, Jakobi R. Möller og Jónasi Þór Guðmundssyni.

Fyrir var tekið:

**Að ákveða laun og starfskjör framkvæmdastjóra
Flugfjarskipta ehf.**

I.

Fullskipað kjararáð kvað hinn 23. febrúar 2010 upp úrskurð nr. 2010.4.001 um almennar forsendur ákvarðana um laun og önnur starfskjör þeirra sem með lögum nr. 87/2009 bættust í þann hóp sem undir kjararáð heyrir. Með fyrrnefndum lögum var hlutafélagalögum nr. 2/1995 breytt þannig að kjararáð ákveður nú laun og starfskjör framkvæmdastjóra hlutafélaga sem eru að meiri hluta í eigu ríkisins og félaga sem eru að meiri hluta í eigu þeirra (dótturfélög). Í 1. gr. laganna segir að í vafatilvikum úrskurði fjármálaráðuneyti um hvort kjararáð eigi úrskurðarvald. Kjararáð óskaði eftir lista yfir dótturfélög með tölvupósti 6. október 2009 og ítrekaði óskina með bréfi dagsettu 17. nóvember 2009. Listi yfir dótturfélög barst kjararáði með tölvubrési 26. janúar 2010. Á listanum var Flugfjarskipta ehf., dótturfélag Flugstoða ohf., og heyrir því undir kjararáð að ákveða laun framkvæmdastjóra félagsins. Með þessum úrskurði tekur þriggja manna kjararáð ákvörðun um launakjör framkvæmdastjóra Flugfjarskipta ehf. og byggist hún á þeim almennu forsendum sem ákveðnar eru í áðurnefndum úrskurði fullskipaðs kjararáðs. Ber því að líta á úrskurðina sem eina heild.

II.

Kjararáð skrifaði framkvæmdastjóra og stjórn Flugfjarskipta ehf. bréf 1. febrúar 2010 og gaf þeim kost á að koma sjónarmiðum á framfæri við ráðið auk þess sem óskað var eftir ítarlegum upplýsingum um öll núverandi starfskjör framkvæmdastjórans, þar með talin hlunnindi, svo sem bifreiða- og aksturshlunnindi, sérstakar greiðslur í lífeyrissjóð o.þ.h. Auk þess var óskað eftir upplýsingum um öll launuð aukastörf og um starfsemi fyrirtækisins. Í bréfunum voru kynntar helstu breytingar sem gerðar voru með lögum nr. 87/2009 á lögum um kjararáð og hlutafélagalögum nr. 2/1995. Sérstaklega var óskað eftir afriti af ráðningarsamningi eða erindisbréfi. Fjármálaráðuneyti var skrifað 4. mars 2010 og gefinn kostur á að koma sjónarmiðum sínum á framfæri.

Framkvæmdastjórinn svaraði með bréfi dagsettu 12. febrúar 2010 og fylgdi ráðningarsamningur hans bréfinu auk ársreiknings fyrir árið 2008. Í bréfinu sagði meðal annars að Flugfjarskipta ehf. hefði tekið til starfa 1. júní 2004 þegar Flugmálastjórn Íslands hefði keypt fjarskiptastöðina í Gufunesi af Símanum. Við stofnun Flugstoða ohf. hefðu Flugfjarskipta ehf. orðið eign þess. Flugfjarskipta ehf. sinni fjarskiptaþjónustu við alþjóðaflug á Norður-Atlantshafi samkvæmt sérstökum millirikjasamningi. Vegna starfseminnar reki fyrirtækið búnað á ýmsum stöðum á Íslandi, í Færeyjum, á Grænlandi og í Noregi. Flugfjarskipta ehf. eigi í samstarfi við írsku flugmálastjórnina sem reki sambærilega fjarskiptastöð á Vestur-Írlandi. Flugfjarskipta ehf. veiti loftförum í innanlandsflugi ekki þjónustu og sé starfsemi félagsins að öllu leyti borin uppi af notendagjöldum sem greidd séu í erlendum gjaldeyri. Félagið fái ekki framlög á fjárlögum. Hjá Flugfjarskiptum ehf. hefðu starfað um 50 manns árið 2008 og rekstrartekjur á því ári hefðu verið um 676 m.kr.

Svar, dagsett 15. febrúar 2010, barst frá stjórnarformanni. Í bréfinu kom fram að framkvæmdastjórinn hefði náð mjög góðum árangri í starfi sínu þau sex ár sem hann hefði gegnt því. Hann hefði leitt faglega uppbyggingu og þróun fyrirtækisins þannig að það stæðist fyllilega samanburð við alla keppinauta sem veiti fjarskiptaþjónustu við alþjóðlega

flugumferð á Norður-Atlantshafi. Fjárhagsleg afkoma félagsins hefði verið einstök, sem hefði gert fyrirtækinu kleift að greiða arð til Flugstoða ohf. og hefði hann verið notaður til að niðurgreiða starfsemina innanlands. Framkvæmdastjórinn hefði leitt samvinnuverkefni við írsku flugmálastjórnina um samrekstur flugfjarskiptastöðvanna í Ballygirreen á Írlandi og í Gufunesi og hefði þetta fyrirkomulag mikla hagræðingu í för með sér. Auk þess hefði framkvæmdastjórinn tekið virkan þátt í stjórnun ýmissa þróunar- og framkvæmdaverkefna hjá Flugstoðum án þess að þiggja sérstakar greiðslur fyrir. Hann hefði því ekki aðeins náð óvenju miklum árangri í rekstri Flugfjarskipta ehf. heldur hefði framlag hans til móðurfélagsins verið ómetanlegt. Hann ynni vart minna en 50-60 yfirvinnustundir á mánuði og væri honum auk þess skylt að vera ávallt aðgengilegur þar sem starfsemin væri öryggisþjónusta allan sólarhringinn.

Í ráðningarsamningi sagði meðal annars að framkvæmdastjórinn stjórnaði daglegum rekstri þar á meðal ráðningu starfsfólks og uppsögn. Deildarstjórar skulu ráðnir í samráði við stjórnarformann. Framkvæmdastjóranum er óheimilt að taka að sér önnur störf án leyfis forstjóra. Í samningnum er sagt að laun skuli hækka árlega í samræmi við launavísitölu. Ekki er greitt sérstaklega fyrir yfirvinnu. Framlag launagreiðanda í lífeyrissjóð er 11,5% af launum. Framkvæmdastjóri hefur farsíma og tölvu til afnota og greiðir félagið fyrir tölvutengingu á heimili. Greiddur er fastur bifreiðastyrkur. Auk þess er í samningnum fjallað um orlofsrétt, rétt til launa í veikindum o.fl. Framkvæmdastjórinn á rétt til sex mánaða orlofs á fullum launum á fimm ára fresti. Uppsagnarfrestur af hálfu félagsins er sex mánuðir en þrjú mánuðir af hálfu framkvæmdastjóra.

Fjármálaráðuneyti svaraði með bréfi dagsettu 11. mars 2010. Í bréfinu sagði að eðlilegt væri að kjararáð horfði til þeirrar launastefnu sem fram kæmi í leiðarljósum ríkisstjórnarinnar í skýrslu fjármálaráðherra um jöfnuð í ríkisfjármálum 2009 – 2013. Þar segir meðal annars að lækka skuli laun æðstu yfirmanna hjá ríkinu þannig að þau verði ekki hærri en laun forsætisráðherra.

Kjararáð gaf framkvæmdastjóranum kost á að tjá sig um fyrirhugaða ákvörðun með bréfi dagsettu 17. mars 2010. Andmæli bárust ekki.

III.

Í 8. gr. laga um kjararáð nr. 47/2006 segir, að það skuli við úrlausn mála gæta innbyrðis samræmis í starfskjörum þeim sem það ákveður og að þau séu á hverjum tíma í samræmi við laun í þjóðfélaginu hjá þeim sem sambærilegir geta talist með tilliti til starfa og ábyrgðar. Við ákvörðun launakjara samkvæmt 4. gr. laganna skuli sérstaklega gæta samræmis milli þeirra og þeirra kjara hjá ríkinu sem greidd eru á grundvelli kjarasamninga annars vegar og ákvarðana kjararáðs samkvæmt 3. gr. hins vegar. Þá skuli kjararáð ætíð taka tillit til almennrar þróunar kjaramála á vinnumarkaði. Með lögum nr. 148/2008 var kjararáði falið, án tillits til fyrri lögmæltra viðmiða, að kveða upp úrskurð fyrir árslok 2008 er fæli í sér 5–15% launalækkun alþingismanna og ráðherra er gilti frá 1. janúar 2009. Til ársloka 2009 skyldi ráðinu óheimilt að endurskoða úrskurðinn til hækkunar. Jafnframt skyldi kjararáð endurskoða kjör annarra til samræmis. Svohljóðandi málsliður bættist við 8. gr. laganna með breytingu sem gerð var á lögum um kjararáð með lögum nr. 87/2009: „Við ákvörðun sína skal kjararáð gæta þess að föst laun fyrir dagvinnu, annarra en forseta Íslands, verði ekki hærri en föst laun forsætisráðherra skv. 3. gr.“ Föst laun forsætisráðherra eru nú 935.000 krónur á mánuði. Síðast var lögum um kjararáð breytt með lögum nr. 127/2009 en í þeim segir að til nóvemberloka 2010 sé óheimilt að endurskoða til hækkunar úrskurði sem kveðnir höfðu verið upp á grundvelli laga nr. 148/2008. Við endurskoðun eða ákvörðun kjara annarra aðila sem heyra undir ráðið

skuli gætt innbyrðis samræmis eftir því sem framast sé unnt og að virtum ákvæðum 8. gr. laga nr. 47/2006.

Með þeim breytingum, sem að ofan greinir, á skipulagi ákvarðana um launakjör þeirra sem heyra undir kjararáð hefur, eins og fram kemur í úrskurði um almennar forsendur nr. 2010.4.001, verið raskað því fyrirkomulagi og viðmiðum sem tilgreind voru í 8. gr. laga um kjararáð nr. 47/2006 eins og þau upphaflega voru. Kjararáð verður samkvæmt 8. gr. eins og hún nú er fyrst og fremst að miða við föst laun forsætisráðherra og þær ákvarðanir sem Alþingi tók um lækkun launa þeirra sem hafa heyrt undir ákvörðunarvald ráðsins. Af þessu leiðir einnig, að svo geti í auknum mæli farið að æðsti stjórnandi hlutafélags eða stofnunar í eigu ríkisins verði ekki með hæst laun starfsmanna, en við því hefur kjararáð engin úrræði. Fyrirvaralaus ákvæði laga nr. 148/2008 og 87/2009 hafa í reynd afnumið meginefni 8. gr. laga um kjararáð.

Þeir sem heyra undir ákvörðunarvald kjararáðs taka laun samkvæmt launaflokkum 123 til 142, að forseta Íslands og forsætisráðherra undanskildum. Mánaðarlaun í launaflokki 123 eru 458.224 krónur, í launaflokki 140 806.230 krónur og í launaflokki 142 862.207 krónur. Í launaflokkum 140 til 142 eru hæstaréttardómarar, ríkissáttasemjari, ríkisendurskoðandi, rektor Háskóla Íslands, vegamálastjóri, skrifstofustjóri Alþingis og ráðuneytisstjórar. Auk mánaðarlauna fá þessir embættismenn greitt fyrir yfirvinnu og álag í formi eininga, 6 til 24 einingar á mánuði, forseti Hæstaréttar mest, en aðrir mest 18 einingar. Einingafjöldi til viðbótar mánaðarlaunum í launaflokkum 123 til 142 er almennt á bilinu 0-20.

Við ákvörðun mánaðarlauna framkvæmdastjóra Flugfjarskipta ehf., þ.e. fastra launa fyrir dagvinnu, hefur kjararáð meðal annars tekið mið af mánaðarlaunum forstjóra Flugstoða ohf. og forstjóra Póst- og fjarskiptastofnunar, en þeir eru í launaflokkum 136 og 134. Þá hefur kjararáð við ákvörðun einingafjöldi gætt meðalhófssjónarmiða til þess að komast hjá því að laun lækki óhóflega. Þetta leiðir til tímabundins ósamræmis við laun þeirra sem hafa heyrt undir kjararáð, en búast má við endurskoðun einingafjöldi allra þeirra sem undir það heyra eftir 1. desember 2010 eins og nánar er gerð grein fyrir í úrskurði nr. 2010.4.001.

Vakin er athygli á því að í úrskurði nr. 2010.4.001 um almennar forsendur segir að kjósi framkvæmdastjóri að halda bifreiðahlunnindum samkvæmt ráðningarsamningi, þar með töldum greiðslum sem miðast við tiltekinn fjölda ekinna kílómetra, skuli verðmæti þeirra samkvæmt mati ríkisskattstjóra dragast frá heildarlaunum sem kjararáð ákveður og fram koma í ákvörðunarorði. Jafnframt segir að laun séu ákveðin miðað við lífeyrisréttindi í A-deild Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins (LSR) og sé miðað við að verðmæti iðgjalds launagreiðanda sé 20% af heildarlaunum. Sé iðgjald launagreiðanda í annan lífeyrissjóð en LSR, að séreignasjóði meðtöldum, herra eða lægra en 20% af launum skulu heildarlaun, sem ákveðin verða af þriggja manna kjararáði, hækka eða lækka um það hlutfall sem mismuninum nemur. Sama á við ef greitt er meira eða minna en 2% af launum í séreignasjóð fyrir félagi í LSR, sjá nánar kafla VIII í úrskurði nr. 2010.4.001. Þá skulu greiðslur fyrir fastlínusíma á heimili framkvæmdastjóra dragast frá heildarlaunum sem fram koma í ákvörðunarorði.

Eins og fram kemur í IX. kafla úrskurðar kjararáðs nr. 2010.4.001 taka ákvarðanir ráðsins gildi frá ákvörðunardegi nema annað sé sérstaklega tekið fram í einstökum ákvörðunum.

Að öðru leyti en hér kemur fram vísast til úrskurðar kjararáðs um almennar forsendur nr. 2010.4.001, sem gilda um laun og starfskjör framkvæmdastjóra Flugfjarskipta ehf.

IV.

Ákvörðunarorð

Frá og með 1. maí 2010 skulu mánaðarlaun framkvæmdastjóra Flugfjarskipta ehf. vera samkvæmt launaflokki 502-133, nú 638.033 krónur. Að auki skal greiða honum 30 einingar á mánuði fyrir alla yfirvinnu og álag er starfinu fylgir.

Eining er 1% af launaflokki 502-126, nú 5.058 krónur. Einingar greiðast alla mánuði ársins, einnig í sumarleyfi. Af því leiðir að ekki er greitt orlofsfé á einingar.

Kjósi framkvæmdastjóri Flugfjarskipta ehf. að halda bifreiðahlunnindum sínum skal draga verðmæti þeirra samkvæmt mati ríkisskattstjóra frá heildarlaunum sem hér eru ákveðin.

Sé iðgjald launagreiðanda í annan lífeyrissjóð en Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins, að séreignasjóði meðtöldum, hærra eða lægra en 20% af launum skulu heildarlaun sem hér eru ákveðin hækka eða lækka um það hlutfall sem mismuninum nemur.

Laun eru miðuð við fullt starf þannig að ekki komi til frekari greiðslna nema kjararáð úrskurði um það sérstaklega.

Um almenn starfskjör framkvæmdastjórans gilda reglur kjararáðs eins og þær eru á hverjum tíma og eins og við á.

Ákvörðun þessi gildir fyrir þann sem nú gegnir starfi framkvæmdastjóra Flugfjarskipta ehf.

Guðrún Zoëga

Jakob R. Möller

Jónas Þór Guðmundsson